

OBSAH

Zkratky v textu	9
Předmluva	11
I. KAPITOLA – Úvod	13

Klasifikace českých skupin, žijících v Bulharsku. Přehled a rozbor bulharské a české literatury. Literární prameny.

II. KAPITOLA – Politická a válečná situace. Zdravotní stav a organizace civilní i vojenské zdravotnické služby v Bulharsku	21
--	----

Situace slovanských národů na Balkáně. Snaha o slovanskou spolupráci. Smlouvy mezi slovanskými státy. Postoj velkých mocností. Rozvoj vztahů mezi slovanskými státy a Tureckem. Diplomatická příprava války. Vývoj válečných událostí. Výsledky války. Postoj pokrokových sil na Balkáně k Balkánským válkám

Organizace zdravotnictví v Bulharsku počátkem XX. století. Zvláštnosti „orachovistické“ medicíny. Epidemiologická situace v Bulharsku a ostatních balkánských státech v předvečer války a po dobu jejího trvání. Organizace vojenské zdravotnické služby a její nedostatky

III. KAPITOLA – Vztah Rakouska-Uherska k válce a organizace české pomocné akce	37
--	----

Postoj české sociálně demokratické strany a české buržoazie k Balkánským válkám. Postoj českého lidu k těmto válkám. Slovenská a maďarská pokroková veřejnost a Balkánské války. Postoj Rakousko-Uherské vlády. Vliv Balkánských válek na díla českých spisovatelů a na denní tisk. Důvody k prosbě o pomoc, vyslané zahraničním organizacím Červeného kříže. Organizace české pomocné akce. Český pomocný sbor. Příprava lékařských misí.

IV. KAPITOLA – Složení, podmínky a náplň práce misí.	47
--	----

Počet účastníků misí a jejich jmenný seznam. České mise v Sofii, Plovdivu, Jambolu, Lozengradu, Usun Küprü, Varně, Šumenu, Ruse, Dede Agači. Činnost jednotlivých dobrovolníků. Zásobování misí. Platy českých dobrovolníků a jejich celkové zajištění. Rozmístění českých misí vzhledem k pásmu činnosti armádní zdravotnické služby a pohybu frontové čáry

V. KAPITOLA – Léčebná činnost	61
---	----

Primární ošetření ran. Třídění nemocných a raněných. Transport. Zvláštnosti poranění různými

druhy zbraní. Omrzliny. Poranění očí, uší, a horních cest dýchacích. Poranění obličeje a krku. Poranění lebky a mozku. Poranění periferních nervů. Poranění hrudníku. Poranění břicha. Poranění končetin. Poranění cév. Obecné otázky chirurgické činnosti. Léčení infekčních onemocnění. Léčení vnitřních nemocí.

VI. KAPITOLA – Závěr 85

Zvláštnosti chirurgické činnosti. Společenský a politický význam misí. – Účastníci misí hodnotí význam své práce. Vztah českých lékařů k lékařům z jiných států. Vzájemné vztahy mezi Čechy a bulharskou veřejností. Účast českých usadlíků v Bulharsku v české pomocné akci. Hodnocení české pomocné akce bulharskými úřady a bulharským lidem. Bulharská literatura o české pomocné akci. Odměny účastníkům misí. Vliv válek na světový názor českých dobrovolníků.

VII. KAPITOLA – Příloha 94

Kalendář české pomocné akce v Bulharsku
Seznam a popis archivních fotografií a fotokopíí dokumentů. Seznam literatury a archivních pramenů

СЪДЪРЖАНИЕ

Употребени съкращения 103

Предговор

I. ГЛАВА — Увод 107

Класификация на групата чехи, живеещи в България. Преглед и анализ на българската и чешката литература. Първоизточници.

II. ГЛАВА — Политическа и военна обстановка. Здравословно състояние и организация на гражданската и военната медицинска служба в България 118

Положение на славянските народи на Балканите. Стремж към славянско сътрудничество. Договори между славянските държави. Отношение на Великите сили. Развитие на отношенията на между славянските държави и Турция. Дипломатическа подготовка на войните. Развитие на военните действия. Резултати от войните. Становище на прогресивните сили на Балканите към Балканските войни.

Организация на здравеопазването в България в началото на XX в. Особени на »оравовистката« медицина. Епидемиологична обстановка в България и в останалите балкански държави в навечерието на войната и през време на военните действия. Организация на военната санитарна служба и нейните недостатъци.

III. ГЛАВА — Отношение на Австро-Унгария към войните и организиране на чешката помощна акция. 138

Отношение на чешката социал-демократическа партия и чешката буржоазия към Балканските войни. Отношение на чешкия народ към войните. Словашката и унгарската прогресивна общественост и Балканските войни. Отношение на австро-унгарското правителство. Отражение на войните в произведенията на чешките литератори и в пресата. Обосновка за искането на помощ от чуждестранните Червени кръстове

Организация на чешката помощна акция. Чешки помощен комитет. Подготовка на лекарските мисии.

IV. ГЛАВА — Състав, условия и обем на работа на мисиите 150

Числен и личен състав на мисиите. Поименен списък на участниците в чешката помощна акция. Чешките мисии в София, Пловдив, Ямбол, Лозенград, Узун Кюпрю, Варна, Шумен, Русе, Деде Агач. Дейност на отделни доброволци на различни места. Снабдяване на мисиите. Заплатите на чешките доброволци и тяхното цялостно материално осигуряване. Разположение на чешките мисии според зоната на действие на армейската санитарна служба и динамиката на фронтната линия.

V. ГЛАВА – Лечебна дейност 166

Първична обработка на раните. Сортировка на болните и ранените. Транспорт. Особености на нараняванията от различни видове оръжие. Измръзвания. Наранявания на очите, ушите и горните дихателни пътища. Наранявания на лицето и шията. Наранявания на черепа и мозъка. Наранявания на периферните нерви. Наранявания на гърдите. Наранявания на корема. Наранявания на крайниците. Наранявания на кръвоносните съдове. Общи въпроси. Лечение на инфекциозните болести. Лечение на вътрешните заболявания.

VI. ГЛАВА – Заключение 195

Особености на хирургическата дейност. Обществено и политическо значение на мисите. Преценка на участниците в мисиите. Отношение на чешките лекари към останалите чуждестранни лекари. Взаимоотношения с българската общественост. Участие на чехите, живеещи в България в чешката помощна акция. Оценка от официалните български органи и от българския народ. Отражение на чешката помощна акция в българската литература. Награди за участниците в мисите. Влияние на войните върху мирогледа на чешките доброволци.

VII. ГЛАВА – Приложения 206

Календар на чешката помощна акция в България. Биографичен справочник за някои от участниците в чешките мисии:

д-р Анна Ланкашова-Буоианова, акад. проф. д-р Антонин Пржецехтел, проф. д-р Антонин Спилка, акад. проф. д-р Бохумил Прусик, проф. д-р Бохуслав Нидерле, д-р Вацлав Кафка, доц. д-р Йозеф Новотни, проф. д-р Зденек Мисливечек, д-р Карел Хрдличка, д-р Карел Вахсман мл., проф. д-р Метод Микула, акад. проф. д-р Франтишек Буриан, проф. д-р Франтишек Захраднички, д-р Ченек Рохач, проф. д-р Ян Захрадничек, д-р Ян Тума, д-р Ярослав Зиммер, д-р Ярослав Ховорка.

Списък и описание на фотокопията на архивните снимки и документи 229